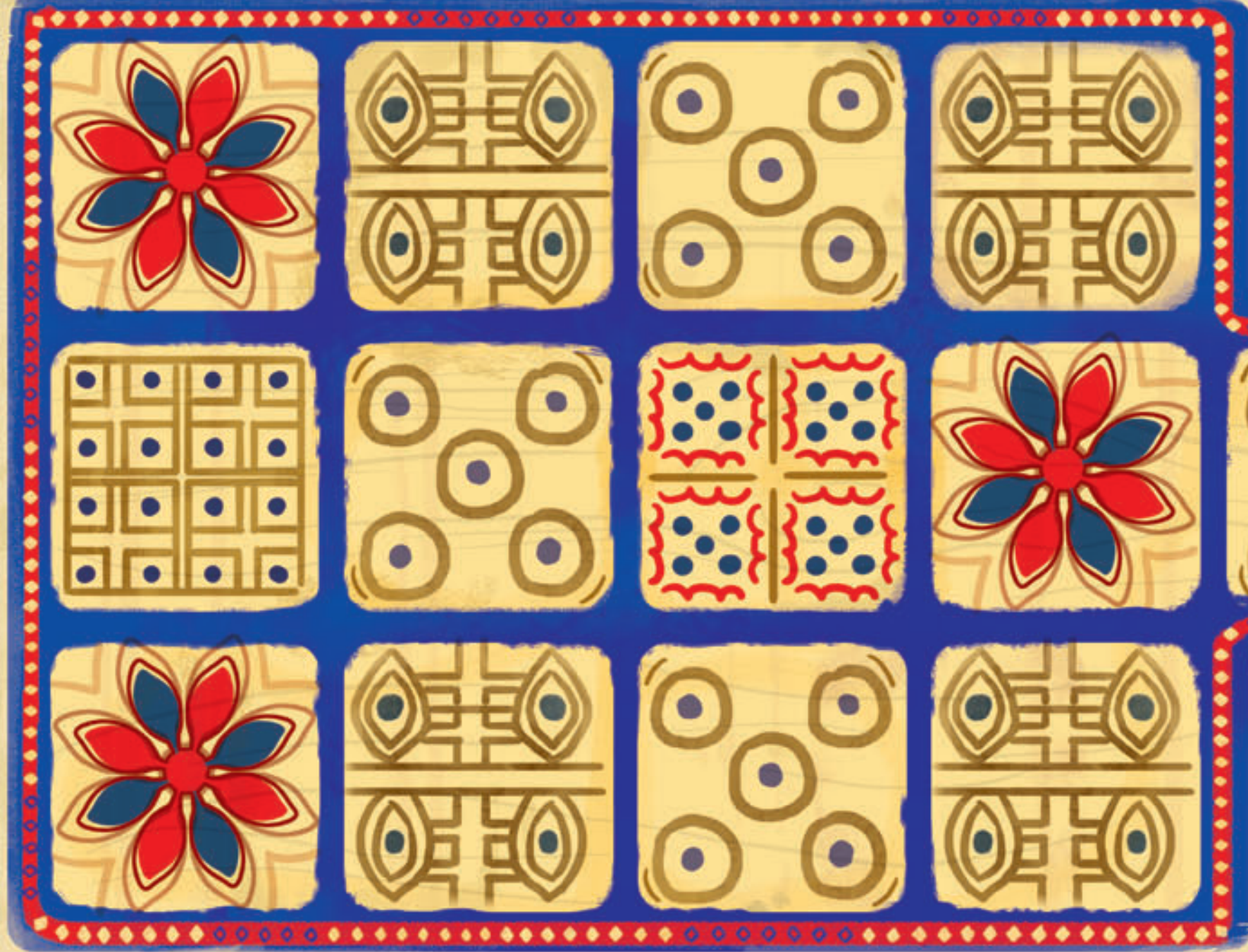

Ur'un Kraliyet Oyunu

Dünyanın en eski oyunlarından birini oynamaya hazır mısınız? Bu oyun, yaklaşık 4500 yıllık! 1924 – 1934 yıllarında eski Ur kentinde yapılan arkeolojik kazılarda bulunmuş. Ur, Sümerler Uygarlığı'nın en önemli kentlerinden biri. Arkeologlar, buradaki kazılarda aşağıdaki benzer pek çok oyun tahtası ve dört yüzlü zarlar bulmuşlar. Ancak, bu oyunun nasıl oynandığı konusunda hiç bilgi elde edememişler. Ta ki, bundan birkaç yıl öncesine kadar... Araştırmacılar, birkaç yıl önce yapılan kazılarda bulunan çivi yazısıyla yazılmış bir tabletin, bu oyunun kurallarından söz ettiğini keşfetmişler. Ancak, tablet, kuralların tümünü açıklamıyormuş. Araştırmacılar, eksik kuralları kendi varsayımlarından yola çıkarak tamamlamaya çalışmışlar. İşte, Ur'un Kraliyet Oyunu!

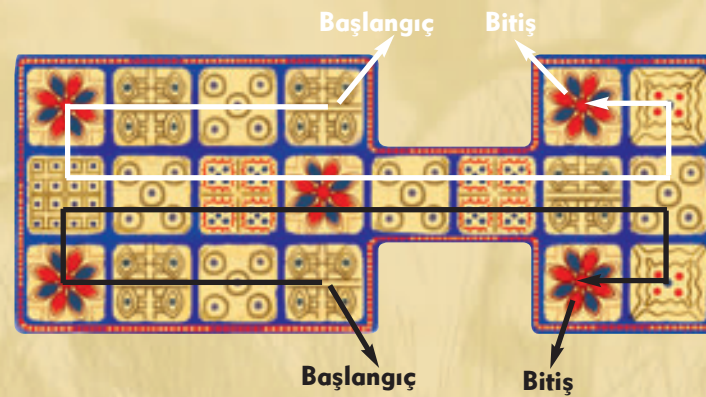

Malzeme

- ✿ Oyun tahtası
- ✿ 2 dört yüzlü zar
- ✿ 14 taş (Oyuncuların her biri için 7'şer tane. İki oyuncunun taşları farklı renklerde olmalı.)

Kurallar

- Ur'un Kraliyet Oyunu 2 kişiyle oynanır. Oyuncuların her birinin 7 taş ve bir zarı vardır.
- Oyunun amacı, taşların hepsini "başlangıç" yazan kutudan oyuna sokmak, oyun tahtasında dolandırdıktan sonra "bitiş" kutusundan geçirip dışarı çıkarmaktır. Taşların kutular üzerinde izleyeceği yol aşağıdaki gibidir:

- Açık renkli taşlarla oynayan oyuncunun taşlarının izleyeceği yol beyaz okla, koyu renkli taşlarla oynayan oyuncunun taşlarının izleyeceği yol siyah okla gösterilmiştir. İki oyuncunun kullanacağı başlangıç ve bitiş kutuları da farklıdır.

- Oyuncular, oyun tahtasının iki yanına karşılıklı olarak otururlar. Oyuna kimin başlayacağını belirlemek için zar atılır.
- Oyuncular sırayla zar atarlar. Zar yere düştüğünde, yukarıyı gösteren sivri ucunun üç yanında hangi rakam varsa o sayı gelmiş olur.
- İlk oyuncu zarını atar ve taşlarından birini, kendi önündeki başlangıç kutusundan oyuna sokar. Taşını, zar da gelen sayı kadar kutu ilerletir. Oynama sırası öteki oyuncuya geçer.
- Oyuncular istedikleri kadar taşı oyuna sokabilirler.
- Oyuncular her zar atışta taşlarından yalnızca birini oynar. Taşlar geri hareket ettirilemez.
- Oyunculardan birinin taşı, üzerinde çiçek resmi olan kutulardan birine gelecek olursa oyuncu bir kez daha zar atar. Oyuncu, ikinci kez zar attığında aynı taşı ilerletmek zorunda değildir; başka bir taşı ilerletebilir ya da oyuna sokabilir.

- Bir oyuncunun taşı öteki oyuncunun taşlarından birinin bulunduğu kutuya geldiğinde, öteki oyuncunun taşı oyundan çıkar. Oyundan çıkan taşın, yeni baştan oyuna sokulması gerekir.
- Çiçekli kutularda aynı anda birden fazla taş bulunabilir. Ancak öteki kutularda birden fazla taş bulunamaz.
- Bir taşın oyunu tamamlayıp oyun tahtasından çıkabilmesi için oyuncunun attığı zar tam gereken sayıda olmalıdır. Örneğin, bir taşın geçmesi gereken iki kutu kaldıysa, bu taşı oyun tahtasından çıkarmak için oyuncunun "3" atması gerekir. Oyuncu gereken zarı atamazsa, o zar gelene kadar bekler ya da başka taşlarını oynatır.
- Taşlarının hepsini "bitiş" noktasına ulaştırıp tahtanın dışına çıkaran oyuncu, oyunu tamamlamış olur.

Hazırlayan: Aslı Zülal
Çizimler: Bengi Gençler

Bir Sümer Kenti: Ur

Ur'un Kraliyet Oyunu'nu oynamak için piramit biçimli iki zar ve oyuncuların her biri için yedişer taş gerekiyor. Bu bölümün arkasındaki parçaları keserek zarları ve taşları kendiniz hazırlayabilirsiniz.

Zarların açık halini beyaz renkli yapıştırma yerleriyle birlikte kesin. Kulakçıkları içe doğru kıvrın. Şeklin ortasındaki kırmızı üçgenin kenarlarını içe doğru katlayın.

Beyaz bölümlere tutkal sürüp yapıştırdığınızda, dört yüzlü ve üçgen tabanlı bir piramit elde edeceksiniz.

Taşları hazırlamak içinse yuvarlak parçaları kartona yapıştırıp kesebilirsiniz.

Sümer Uygarlığı, günümüzden yaklaşık 5000 yıl önce Mezopotamya'da ortaya çıkmıştı. Sümerler, Dicle ve Fırat nehirlerinin çevresinde kentler kurmuşlardı. Bunların en büyüğü Ur kenti idi. Arkeologlar bu kentin nüfusunun 24.000 kadar olduğunu tahmin ediyorlar. Kentte yaşayanların bir bölümü tarımla uğraşıyordu. Öteki Sümer kentlerinde olduğu gibi Ur'da da bazı ürünler ve mallar ticaret yoluyla başka yerlerden getiriliyordu. Urlular, buğday, arpa, hurma, salatalık, elma ve soğan gibi bitkiler yetiştiriyorlardı. Koyun, keçi ve inek gibi hayvanlar besliyorlardı. Balık, ördek ve geyik avlıyorlardı. Nehir kenarında yetişen sazlardan sepet örüyorlardı. Kilden çömlekler yapıyor, yemeklerini kil kaplarda pişiriyorlardı. Kil ve samanı karıştırıp güneşte kurutarak tuğla elde ediyorlardı. "Ziggurat" adını verdikleri tapınak, kent yaşamında önemli bir rol oynuyordu. Ziggurat'ın çevresi, kenttekinin toplanma yeri idi. Kaval, arp, lir ve davul gibi müzik aletleri vardı. Burada yaşam çok renkliydi!

Çivi Yazısı

Yazıyı Sümerler bulmuştu. Bu, çivi yazısıydı. Çivi yazısı genellikle "tablet" adı verilen dörtgen biçimli ıslak kil parçalarının üzerine, sivri uçlu bir kamaşla yazılıyordu. Sonra tablet kurumaya bırakılıyordu. Günümüze kalan yazılı tabletler sayesinde Sümer Uygarlığı hakkında pek çok şey biliyoruz. Sümerler için, yaşadıkları şeylerin kayıtlarını tutmak çok önemliydi. Yazıya en çok bunun için gereksinim duyuyorlardı. Evlerindeki eşyaların listesini yapıyorlardı. Mahkemelerin ve alım-satım işlerinin kayıtlarını tutuyorlardı. Anlaşmaları hep yazılı olarak yapıyorlardı. Elbette, bunun için okuma-yazma bilmek zorunlu idi. Bu nedenle herkes çocuklarını okula göndermek istiyordu.

Tekerlek

Tekerleğin de Sümerlerce bulunduğu sanılıyor! MÖ 3500 yılında, Sümerler eşek ve öküz gibi hayvanların çektiği tekerlekli araçlar kullanıyorlardı. Bu araçlar tahtadan yapılıyordu.

Yelkenli Tekneler

İlk yelkenli tekneleri Sümerler yapmıştı. Bu tekneler daha çok ticaret amacıyla kullanılıyordu. Tekneler nehirde işlerdi ve yiyecek, içecek, giysi ve mücevher gibi mallar taşırdı. Kentlerde, teknelerin kolay yanaşması için nehir kıyısı boyunca uzanan uzun rıhtımlar vardı.

Dünyanın İlk "Süper Kahraman"ı Gilgames

Sümerler, "Gilgames Destanı" adlı uzun bir öykü yazmışlardı. Bunun, yazılmış ilk öykü olduğu sanılıyor. Öyküde Gilgames adlı bir kralın kahramanlıkları anlatılıyor. Gilgames, Sümer Uygarlığı'nın kent-devletlerinden biri olan Uruk'un kralıydı. Bunu, Sümerler'in hazırladığı kralar listesinden de biliyoruz. Öyküye göre, yarı insan - yarı tanrı bir varlık olan Gilgames'in, birçok özel yeteneği vardı.

